

Facultade de Belas Artes

Localización e contacto

Facultade de Belas Artes de Pontevedra

R/ Maestranza, 2
36002 Pontevedra

986 80 18 00

bbaa@uvigo.es

belasartes.uvigo.es

Equipo decanal

Decano

Juan Carlos Meana Martínez
dfba@uvigo.es

Vicedecana de organización académica

Paloma Cabello Pérez
pcabello@uvigo.es

Vicedecana de cultura e relacións institucionais

Silvia García González
silviagarcia@uvigo.es

Vicedecano de calidade

Fernando Suárez Cabeza
fscabeza@uvigo.es

Secretaría académica

Ana María Suárez Mariño
sacba@uvigo.es

Secretaría do Decanato

Maximino Villaverde Rodríguez
sdfba@uvigo.es

Tlf: 986 801 806

Fax: 986 801 883

Calendario Escolar

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuatrimestre: inicio: **21** de setembro de 2009 /remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuatrimestre: inicio: **4** de febreiro de 2010 / remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Datas das probas de avaliación

Primeiro cuatrimestre entre o **21** de xaneiro e o **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuatrimestre entre o **25 de maio** ao **7** de xuño de 2010.

Xullo entre os días **1** ao **15** de xullo de 2010.

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, terá carácter festivo a data da festa do Centro, San Ero, o venres 7 de maio

Secretaría de alumnado

Xefa de administración

María del Pilar Lores Baena

Posto Base

Monserrat Vila Costas

Teléfono: 986801805

Fax: 986801883

secfba@uvigo.es

Horario de atención ó público: de 9:00 a 14:00 h

Biblioteca

Horario: Luns a venres de 8:30 a 20:30h salvo verán, semana santa e nadal.

A Biblioteca de Belas Artes forma parte do conxunto da Biblioteca Universitaria de Vigo (BUV) polo que se rexerá polo Regulamento da BUV aprobado en Xunta de Goberno o 27 de febreiro de 2002 e pola Normativa de Préstamo. Conta con cincuenta e cinco títulos de publicacións periódicas e nove mil seiscientos títulos de monografías, a maioría de acceso directo na sala.

Dirección:

Biblioteca da Facultade de Belas Artes

Rúa Maestranza, 2

36002 Pontevedra

Teléfono:

986 80 18 36

Correo electrónico:

presbel@uvigo.es

Técnicos especialistas de biblioteca

Ana Prieto Bereijo (quenda de mañá)
Ana Cecilia Rodríguez Buján (quenda de tarde)

Páxina web da Biblioteca da Universidade de Vigo:

www.uvigo.es/biblioteca

Catálogo da Biblioteca da Universidade de Vigo:

http://biblio.cesga.es/search*gag

O catálogo recolle tódolos fondos da Biblioteca da Universidade de Vigo e pódese consultar a través de internet.

Servizos

Lectura en sala

Préstamo a domicilio de fondos bibliográficos de tódala Biblioteca Universitaria

Reproducción de documentos: para reproducir los documentos da biblioteca que non poidan ser prestados. O usuario terá á súa disposición na sala unha fotocopidora de tarxeta dependente do servizo de reprografía da facultade.

Os servizos máis especializados (como o acceso a internet para buscas bibliográficas, consulta asistida en bases de datos, etc...) así como a dirección, xestión e coordinación de tódalas bibliotecas do Campus de Pontevedra atópanse na Biblioteca Central do Campus.

Biblioteca Central do Campus de Pontevedra

Campus A Xunqueira

(Edificio Fac. de Ciencias Sociais)

36005 - Pontevedra

Laboratorios e obradoiros

Obradoiros multiusos

Horario durante o curso académico: De luns a venres de 9:00 a 21:00 h.

Técnicos especialistas responsables:

Fernando Portasany

Eduardo Calzado Díaz.

Estes talleres están a cargo de técnicos especialistas que supervisan e apoian o traballo de investigadores e estudantes, proporcionando o asesoramento técnico necesario. Os talleres están dotados de ferramenta de man e maquinaria específicas.

Taller de Metal

Taller de Madeira

Taller de Cerámica

Taller de Plástico

Taller de Outros Materiales

Aula de internet

A Aula Informática está asistida por un bolseiro da UVI. Nela os estudantes dispoñen de equipamentos informáticos para a realización de traballos e de acceso a Internet para consultas relacionadas cos seus estudos.

Laboratorio de audiovisuais

O laboratorio de Audiovisuais está destinado á investigación e á docencia. Dispón de quince postos dotados con equipamentos de edición dixital.

Laboratorio de informática

O laboratorio de Informática está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos informáticos para edición de imaxe dixital, 3D, deseño de páxinas Web e tratamento fotográfico dixital.

Laboratorio de Técnicas gráficas

Técnico especialista responsable:

José Angel Zabala Maté.

O laboratorio de Técnicas gráficas está destinado á docencia e investigación. Dispón de instalacións para gravado calcográfico, serigrafía, etc..

Laboratorio de fotografía

Técnico especialista responsable:

Andrés Pinal Rodriguez

Grao en Belas Artes

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P01G010V01101	Antropoloxía: Antropoloxía da arte	1c	6
P01G010V01102	Expresión artística: Debuxo-Forma	1c	12
P01G010V01103	Informática: Técnicas informáticas	1c	6
P01G010V01104	Técnicas pictóricas	1c	6
P01G010V01201	Expresión artística: Materia-Cor	2c	12
P01G010V01202	Historia: Historia da arte	2c	6
P01G010V01203	Técnicas escultóricas	2c	6
P01G010V01204	Técnicas fotográficas	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Antropoloxía: Antropoloxía da arte				
Materia	Antropoloxía: Antropoloxía da arte			
Código	P01G010V01101			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Buxán Bran, Xosé Manuel			
Profesorado	Buxán Bran, Xosé Manuel Chavete Rodríguez, José López López, Marta Moraza Pérez, Juan Luís Ortuzar González, Mónica			
Correo-e	xmbuxanbran@yahoo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo da comunidade humana, dos seus comportamentos e da complexa estrutura de relacións na que a arte se desenvolve.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
A35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
B13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento da arte no contexto cultural.	A2 A4 A35 A37	
Coñecemento da arte no contexto cultural actual.	A1 A4 A37	
Coñecemento dos sistemas simbólicos e de significados da cultura.	A2 A8	
Coñecemento da arte en relación a outros modos de facer, crer, coñecer e saber.	A4 A37	B13
Coñecemento das funcións da arte no contexto cultural e no ámbito social.	A4 A37	
Capacidade básica para recoñecer a arte no contexto cultural.	A2 A8 A37	
Capacidade básica para comprender os significados simbólicos da produción artística e cultural.	A2 A4 A37	

Capacidade para o recoñecemento das estruturas sociopolíticas nas que se insiren as obras artísticas.	A2 A8 A37
Habilidade básica para recoñecer a arte como modo de relación social.	A2 A4
Habilidade básica para a lectura das imaxes e obras artísticas en relación ao contexto cultural e social.	A2 A8

Contidos

Tema	
Tema 1: nocións básicas da disciplina antropolóxica.	1.1 O zoo humano. 1.2 O campo antropolóxico: métodos e mapas. 1.3 Que e quen da Antropoloxía.
Tema 2: arte versus cultura	2.1 Xenes e menes. Definición de cultura. 2.2 Nocións antropolóxicas e disciplina da arte.
Tema 3: a cultura como extensión antrópica	3.1 As extensións do corpo. Antropomorfismo e antropometría. 3.2 Espectros cromáticos e modelos formais.
Tema 4: sociedade e cultura.	4.1 Grupos sociais e particularidades do seu desenvolvemento cultural. 4.2 Importancia dos usos e desenvolvementos sociais e antropolóxicos para a creación e conceptualización da obra artística.
Tema 5: diversidade cultural e finalidades da arte.	5.1 Imaxe, contido e sentido cultural.
Tema 6: antropoloxía do campo artístico occidental	6.1 As relacións no campo artístico occidental

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos docentes e/ou divulgativos	4	9	13
Seminarios	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	20	30
Sesión maxistral	25	50	75
Outras	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos docentes e/ou divulgativos	Asistencia a charlas con debates realizados na clase por artistas en medios ou soportes non considerados na arte occidental, o que facilita a comprensión de varios dos obxectivos da materia e a valoración doutras sensibilidades artísticas.
Seminarios	Actividades en grupo enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Os puntos de partida para estes seminarios xorden do traballo de campo dos alumnos e da proxección de películas e documentais.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno debe facer unha lectura comprensiva de textos sobre Antropoloxía e Antropoloxía da arte, organizar a recollida de datos do seu contexto persoal e presentalos ante os compañeiros. O alumno terá que utilizar as perspectivas propias da Antropoloxía para a comprensión do fenómeno artístico.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos básicos da materia obxecto de estudo mediante a proxección de presentacións en PowerPoint que estarán a disposición dos alumnos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Eventos docentes e/ou divulgativos	O profesor recomendará a asistencia dos alumnos a determinados eventos atendendo aos intereses persoais da cada alumno. TITORÍAS: J.CHAVETE: Martes 13:30h a 21:30h, despacho chavete@uvigo.es Xosé M. Buxán Bran: Venres de 12 a 15h e de de 17.30 a 20.30 xmbuxanbran@yahoo.es Juan Luis Moraza: martes, de 8:30 a 12:00, y de 20:00 a 21:00; miércoles, de 8:30 a 10:00. (email: jlmoraza@arrakis.es) Mónica Ortuzar: mércores de 15 a 21 h. mail: mortuzar@uvigo.es LUGAR: Despacho de cada Profesor

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Observación da actitude e participación do alumno. Realización de tarefas en entrega de traballos.	60

Sesión maxistral	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	30
Outras	Comprensión da lectura do libro de Lourdes Méndez, <i>Antropología de la producción artística</i> .	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Probas de resposta longa, de desenvolvemento Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.

EXAME FINAL DO CUADRIMESTRE: Grupos P1 e P2 día 14 de xaneiro de 10:00 a 12:00
 Grupos P3, P4 e P5 día 14 de xaneiro de 16:00 a 18.00 h.
 PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 2 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS
 PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA FIN DE CARREIRA: 14 DE OUTUBRO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

Alcina Franch, José, **Arte y antropología**, Alianza Editorial,

Augé, Marc, **Los no lugares**, Gedisa,

Bohannon, **Para raros, nosotros**, Akal,

Clifford, James, **Dilemas de la cultura: Antropología, Literatura y Arte en la perspectiva posmoderna**, Gedisa,

Harris, Marvin, **Vacas, cerdos, guerras y brujas**, Alianza Ed.,

Méndez, Lourdes, **Antropología de la producción artística**, Síntesis,

Morris, Desmond, **El zoo humano**, Plaza y Janés,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Expresión artística: Debuxo-Forma				
Materia	Expresión artística: Debuxo-Forma			
Código	P01G010V01102			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo Escultura			
Coordinador/a	Lapeña Martínez, María Elena			
Profesorado	Bermejo Arrieta, María Natividad de Laiglesia González de Peredo, Juan Fernando Fernández Olivera, María Luísa Lapeña Martínez, María Elena Liste Fernández, Araceli Mercedes			
Correo-e	ele@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Indagación nas posibilidades formais e estruturais do debuxo. O debuxo como maneira de ver ou crear formas e estruturas bidimensionales e tridimensionales. A ampliación da noción de debuxo cara a un territorio con precisión e imprecisión de fronteiras. Experimentar o debuxo como escritura persoal e selo intransferible.			

Competencias de titulación

Código	
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos dos procedementos, materiais e útiles do debuxo.	A9 A12 A14
Coñecementos básicos de métodos de produción do debuxo.	A9
Coñecemento do vocabulario e do código do debuxo.	A6 A7
Coñecementos básicos dos sistemas naturais e artificiais de comprender, concibir e estruturar formas no espazo.	A9
Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais do debuxo.	A42
Capacidade para a representación a través do debuxo.	A31 A42
Capacidade para entender o debuxo como instrumento para a análise visual.	A42

Capacidade para entender o debuxo como instrumento para a creación, análise, desenvolvemento e transmisión de ideas.	A31 A42	B2
Capacidade básica para xerar e transformar unha imaxe empregando técnicas de debuxo	A31 A42	
Capacidade para captar e rexistrar imaxes a través do debuxo.	A31 A36 A42	
Capacidade para desenvolver a análise e a creación de formas artísticas.	A25 A31	
Capacidade para desenvolverse no bidimensional e o tridimensional.	A31 A42	
Habilidade para producir debuxos con diferentes técnicas.	A42 A43	
Habilidade para a representación e a análise a través do debuxo.	A42 A43	
Habilidade para captar e rexistrar imaxes a través do debuxo.	A42 A43	
Habilidade para o uso da forma na creación.	A42 A43	
Habilidade para o traballo en diferentes escalas.	A42 A43	

Contidos

Tema		
1. Maneiras de ver.	O debuxo como instrumento de percepción e rexistro do pensamento. O debuxo como maneira de ver a forma. Cuestión de enfoque / desenfoque, continuidade / descontinuidade.	
2. Morfoloxía e morfogénese.	Creación de formas e estruturas permanentes ou efémeras. Representación / presentación de formas e espazos reais ou imaxinarios. Espazos de figuración e abstracción.	
3. O debuxo como idea e forma orixinaria nas obras de arte.	Equilibrio e tensión dinámica en composicións e estruturas. Sentido do ritmo e movemento na relación entre liñas, manchas e espazos en branco. Cada parte en relación ao todo. Correspondencia fondo-figura. Volume e profundidade. O debuxo como forma, garabato ou columna vertebral da arte.	
4. O debuxo como obra de arte	Semellanzas entre as cuestións tradicionais e contemporáneas do debuxo. Sobre as diversas maneiras de debuxar en relación á multiplicidade de trazadores e maneiras de ver. O debuxo como sombra, límite e percorrido. O erro como pórtico do descubrimento.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	94	120	214
Debates	4	30	34
Saídas de estudo/prácticas de campo	4	0	4
Presentacións/exposicións	8	30	38
Sesión maxistral	10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Estreita relación entre teoría e práctica artística. Traballos individuais ou en grupo que potencian a capacidade receptiva e imaxinativa.
Debates	Nestes debates compártense as lecturas realizadas durante o curso. Contribución oral/ escrita por parte do estudante acerca da selección particular de libros, catálogos e textos escollidos. Trátase de buscar recursos e fontes diversas para a investigación das cuestións esenciais do debuxo.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Visita ao Museo Serralves (O Porto).
Presentacións/exposicións	Presentación final que fai o estudante dos traballos de aprendizaxe autónoma. A través dunha breve exposición manifesta os seus obxectivos, metodoloxía e resultados ante o profesor e o resto dos estudantes.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia con proxección de imaxes, cun método analóxico que busca semellanzas e puntos de contacto nas fronteiras do debuxo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Atención personalizada no horario de aprendizaxe presencial na aula. As axudas fanse máis efectivas no momento no que se realizan as prácticas artísticas na aula, nos debates e presentacións. Tutorías: Bermejo Arrieta, María Natividade Venres de 9:00 a 15:00. Despacho nbermejo@uvigo.es de Laiglesia González de Peredo, Juan Fernando: Mércores de 9:00 a 15:00 h. Despacho jfdo@uvigo.es Fernández Olivera, María Luísa: Mércores de 14:30 a 20:30. Despacho lolivera@uvigo.es Lapeña Martínez, María Elena Venres de 15:30 a 21:30. Despacho Cita previa: ele@uvigo.es Liste Fernández, Araceli Mercedes. Despacho Luns 9:30-12:00 Martes 13:30-15:00 Mércores 9:30-10:30 Xoves 9:30-10:30 aliste@uvigo.es
Debates	Atención personalizada no horario de aprendizaxe presencial na aula. As axudas fanse máis efectivas no momento no que se realizan as prácticas artísticas na aula, nos debates e presentacións. Tutorías: Bermejo Arrieta, María Natividade Venres de 9:00 a 15:00. Despacho nbermejo@uvigo.es de Laiglesia González de Peredo, Juan Fernando: Mércores de 9:00 a 15:00 h. Despacho jfdo@uvigo.es Fernández Olivera, María Luísa: Mércores de 14:30 a 20:30. Despacho lolivera@uvigo.es Lapeña Martínez, María Elena Venres de 15:30 a 21:30. Despacho Cita previa: ele@uvigo.es Liste Fernández, Araceli Mercedes. Despacho Luns 9:30-12:00 Martes 13:30-15:00 Mércores 9:30-10:30 Xoves 9:30-10:30 aliste@uvigo.es
Presentacións/exposicións	Atención personalizada no horario de aprendizaxe presencial na aula. As axudas fanse máis efectivas no momento no que se realizan as prácticas artísticas na aula, nos debates e presentacións. Tutorías: Bermejo Arrieta, María Natividade Venres de 9:00 a 15:00. Despacho nbermejo@uvigo.es de Laiglesia González de Peredo, Juan Fernando: Mércores de 9:00 a 15:00 h. Despacho jfdo@uvigo.es Fernández Olivera, María Luísa: Mércores de 14:30 a 20:30. Despacho lolivera@uvigo.es Lapeña Martínez, María Elena Venres de 15:30 a 21:30. Despacho Cita previa: ele@uvigo.es Liste Fernández, Araceli Mercedes. Despacho Luns 9:30-12:00 Martes 13:30-15:00 Mércores 9:30-10:30 Xoves 9:30-10:30 aliste@uvigo.es

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Avaliación progresiva da asimilación de contidos, do grao de resolución dos exercicios que corresponden á aprendizaxe presencial e da participación activa nas indagacións. Son moi importantes a asistencia e o grao de interese do estudante.	60%
Debates	Avaliación das lecturas.	10
Presentacións/exposicións	Avaliación do resto de tarefas realizadas durante o curso en aprendizaxe autónoma.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria extraordinaria de xullo: Mércores día 1 de xullo ás 10.00 h. A proba consiste na presentación de todos os exercicios do curso

Bibliografía. Fontes de información

ARNHEIM, Rudolf, **Arte y percepción visual**, Alianza Editorial,
BELJON, J.J., **Gramática del arte**, Celeste,
BERGER, John, **Sobre el dibujo**, Gustavo Gili,
BERGER, John, **Algunos pasos hacia una pequeña teoría de lo visible**, Ardora,
DONDIS, D. A., **La sintaxis de la imagen**, Gustavo Gili,
MUNARI, Bruno, **El cuadrado: más de 300 ejemplos ilustrados sobre la forma cuadrada**, Gustavo Gili,
MUNARI, Bruno, **El triángulo: más de 100 ejemplos ilustrados sobre el triángulo equilátero**, Gustavo Gili,
PÉREZ SÁNCHEZ, A. Emilio, **Historia del dibujo en España: de la Edad media a Goya**, Cátedra,
PIRSON, Jean-François, **La estructura y el objeto: (ensayos, experiencias y aproximaciones)**, PPU,
VALÉRY, Paul, **Piezas sobre arte**, Visor,
VINCI, Leonardo da, **Tratado de Pintura**, Akal,
VV.AA., **Repentirs**, Musée du Louvre, Editions de la Réunion des musées nationaux,
VV.AA., **Vitamin D, New Perspectives in drawing**, Phaidon,
VV.AA., Gómez Molina (coord.), **Las lecciones del dibujo**, Cátedra,
WILLIAMS, Christopher, **Los orígenes de la forma**, Gustavo Gili,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Informática: Técnicas informáticas				
Materia	Informática: Técnicas informáticas			
Código	P01G010V01103			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición				
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Castro Muñiz, José			
Profesorado	Castro Muñiz, José Gradín Carbajal, Cristian Enrique Heyvaert , Ann Lapeña Martínez, María Elena Núñez Jiménez, Marina Suárez Cabeza, Fernando			
Correo-e	muniz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo o coñecemento e utilización de técnicas informáticas para a creación artística. Indagación nas posibilidades informáticas aplicadas á arte. Ficción e realidade nos modos de ver.			

Competencias de titulación

Código	
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
A36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
A45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento dos fundamentos da informática.	A6 A7 A9	
Coñecementos básicos de tratamento da imaxe dixital.	A7 A9	
Coñecementos básicos de ofimática.	A9	B2
Coñecementos básicos de internet e comunicación dixital.	A6 A7	B1 B2
Coñecemento do vocabulario informático básico.	A6 A7	
Capacidade de entender as aplicacións da informática ao estudo, á análise e á investigación.	A32	B1 B2

Capacidade de comprensión dos recursos informáticos aplicados á creación artística.	A31 A32 A43	
Capacidade para entender o valor interdisciplinar da informática.	A34	
Habilidades básicas no manexo de dispositivos e recursos informáticos.	A42 A43	
Habilidade para manexar a nivel básico programas de procesamento de textos, manipulación de imaxes, navegación web e presentación multimedia.	A36 A45	B2
Habilidade para aplicar a informática en procesos creativos.	A31 A32 A42 A43	
Habilidade para atopar recursos en internet e aplicalos ao estudo e aos procesos creativos.	A32 A36 A42	B2

Contidos

Tema	
Creación dixital artística.	Coñecementos do vocabulario básico informático para a creación artística dixital. Aplicación do programa Photoshop en procesos artísticos. Aprender a compor e crear con técnicas informáticas.
Proxecto, proceso e resultado.	As novas tecnoloxías como principio subxacente ou fin de traxecto na obra de arte. As técnicas informáticas como un medio para desenvolver tanto proxectos, como procesos e resultados finais na creación artística.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	52	86	138
Presentacións/exposicións	8	4	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Estreita relación entre a teoría e a práctica en procesos de creación de imaxes artísticas dixitais. Traballos individuais ou en grupo que potencien capacidades imaxinativas no manexo de técnicas informáticas.
Presentacións/exposicións	Presentación final que fai o estudante dos traballos de aprendizaxe presencial e autónoma. A través dunha breve exposición manifesta os seus obxectivos, metodoloxía e resultados ante o profesor e o resto dos estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Atención personalizada non horario de aprendizaxe presencial na aula. Titorías: Anne Heyvaert: 1º cuatrimestre: Venres 15:00 - 21:00. taller de gravado. Ann heyvaert@uvigo.es 2º cuatrimestre: Xoves 8:30 - 14:30 Kako Castro: 1º cuatrimestre: Venres 15:00 - 21:00. despacho Dep. Debuxo. Elena Lapeña: 1º cuatrimestre: Venres 15:00 - 21:00 Despacho Dep. de Debuxo Horario Tutorías FERNANDO SUAREZ fscabeza@uvigo.es: Luns 9:00h a 15:00*h MARIÑA NUÑEZ: Luns pola tarde, de 16 a 20 netmarina@gmail.com

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Avaliación progresiva da asimilación de contidos, do grao de resolución e calidade dos exercicios realizados durante o curso. Fundamental a asistencia, o grao de interese e participación activa do estudante.	60
Presentacións/exposicións	Avaliación final de todas as tarefas realizadas na aprendizaxe presencial e autónoma.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA DE XULLO: DIA 3 viernes ás 10:00 h. : A proba consiste na presentación de todos os exercicios do curso.

Bibliografía. Fontes de información

DELGADO, José María, **Photoshop CS6**, Anaya Multimedia,

DONDIS, D. A., **La sintaxis de la imagen**, Gustavo Gili,

FONTCUBERTA, Joan, **Zonas de penumbra**, Actas,

FONTCUBERTA, Joan, **La cámara de Pandora. La fotografía@ después de la fotografía**, Gustavo Gili,

ISLA, José, **Ninfografías-infomanías. Poéticas fotográficas en la era digital**, Ayuntamiento de Madrid, Conde Duque,

MANOVICH, Lev, **El lenguaje de los nuevos medios de comunicación: la imagen en la era digital**, Paidós Comunicación,

MOURE, Gloria, **Sigmar Polke. Pinturas, fotografías y películas**, Ediciones Polígrafa,

STEUER, Sharon, **Arte y creatividad con Photoshop**, Anaya multimedia,

TRIBE, Mark, JANA, Reena, **Arte y nuevas tecnologías**, Taschen,

VV.AA., **Vitamin Ph: New perspectives in photography**, Phaidon,

VV.AA., Gómez Molina (coord.), **Máquinas y herramientas de dibujo**, Cátedra,

Adobe Photoshop CS5 http://help.adobe.com/es_ES/photoshop/cs/using/photoshop_cs5_help.pdf,

http://helpx.adobe.com/es/photoshop/topics.html#dynamicpod_reference,

<http://erikjohanssonphoto.com/>,

<http://www.bitsenimagen.com/chuck-close-pasa-de-pintar-pixeles-imprimirlos-galeria>,

Valero Sancho, José Luis, **La Infografía. técnicas, Análisis y Usos periodísticos**, Universidad Autónoma de Barcelona,

Gómez Alonso, Rafael, **Análisis de la Imagen, Estética Audiovisual**, Laberinto, Comunicación,

Dawn Ades, **Fotomontaje**, ED. Gustavo Gili,

Vicente Peña Timón, **Narración audiovisual, Investigaciones**, Laberinto, Comunicación,

Carrillo, Jesús, **Arte en la Red**, Cátedra,

Medina Beiro, Jorge Miguel, **Tipografía digital**, Anaya (Multimedia),

Dough Aitken, **Broken screen, Expanding the image Breaking the narrative**, D.A.P Dist. ART.Pub.,

Danto C. Arthur, **Después del Fin del Arte. El Arte Contemporáneo y el linde de la historia**, Paidós Transiciones,

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Proyectos gráficos dixitais/P01G010V01908

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas pictóricas				
Materia	Técnicas pictóricas			
Código	P01G010V01104			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Caamaño Fernández, Rosa Elvira			
Profesorado	Caamaño Fernández, Rosa Elvira			
Correo-e	rosaelviraca@telefonica.net			
Web				
Descrición xeral	A asignatura de técnicas pictóricas, ten como finalidade introducir aos alumnos nel manexo dos distintos métodos de creación artística, a través dos materiais. Isto está encamiñado a que el alumno adquira un tipo de conocimientos prácticos e tamén teóricos. As clases nel aula se complementaran con proxeccións de imaxes, saídas de estudos e coloquios.			

Competencias de titulación

Código	
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da práctica pictórica.	A12
Coñecementos básicos dos procedementos aplicados á creación pictórica.	A12 A14
Coñecementos básicos de métodos de produción pictórica.	A9
Coñecemento do vocabulario e do código pictóricos.	A5 A6 A7
Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais pictóricos.	A12 A31 A32
Capacidade para xerar e xestionar de xeito básico unha imaxe pictórica.	A31 A32
Habilidade para construír unha pintura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	A31 A32 A42 A43
Habilidade para xerar sistemas de produción pictórica nun nivel básico.	A31 A42 A43

Contidos

Tema

1- Nocións xerais sobre os materiais pictóricos: Pigmentos, colorantes, aglutinantes e disolventes. Soportes e pigmentos, colorantes, aglutinantes e imprimacións. Accesorios para a pintura.

2 - Procedementos acuosos: Acuarela. Témpera: de ovo, caseína, de goma, mixta. Acrílico. Fresco sobre táboa.

3- procedementos non acuosos oleo e encauática

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Obradoiros	2	3	5
Traballos de aula	28	53	81
Saídas de estudo/prácticas de campo	3	30	33
Traballos tutelados	3	4	7
Sesión maxistral	10	10	20
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Obradoiros	É interesante que o alumno teña unha visión diferente dos procedementos, ademais dos que lle ensina o seu profesor, e se habitúe a observar distintos enfoques da realidade pictórica.
Traballos de aula	Trátase de que os alumnos adquiran un dominio técnico, en función do que queren representar, ao tempo que desenvolven unha linguaxe persoal baseada no traballo e a investigación.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Un grupo de estudantes realiza unha saída fóra do centro xunto cun profesor. Estas saídas son moi necesarias como complemento das ideas expostas na clase, así como tamén para incorporar novas formas de traballo e novas ideas.
Traballos tutelados	Trátase de que os alumnos adquiran un dominio técnico, en función do que queren representar, ao tempo que desenvolven unha linguaxe persoal baseada no traballo e a investigación.
Sesión maxistral	Comprensión por parte dos estudantes dos distintos procedementos pictóricos e da súa utilización na expresión artística.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	O profesor tutelaré todos os traballos que se realicen na aula, facendo un seguimento pormenorizado dos exercicios e corrixindo; in situ todos os problemas que se lle presenten ao alumnado na execución dos devanditos traballos. Tutorías: no despacho da profesora luns de 12:30 a 2:30 - 7:30 a 9:30 Martes de 3:30 a 5:30

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Unha vez corrixido, cada exercicio proposto será devolto coa súa correspondente nota ao dorso.	100

Outros comentarios sobre a Avaliación

Proba de avaliación 1º cuatrimestre: 15 de xaneiro de 10 a 14h.

Realizarase un exame no mes de xullo para os alumnos que non superaran a media de aprobado.

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 6 DE JULIO AS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

Armenini, Giovanni Battista., **De los verdaderos preceptos de la pintura**, Visor,

Balthus, **Memorias**, Ed. de Bolsillo,

Bello Vázquez, F., **Gustavo Adolfo Becquer precursor del simbolismo en España**, Ed. Fundamentos.,

Cenino Cennini, **Tratado de la pintura**, Ed Meseguer,

Chagall, Marc, **Mi vida.**, Ed Acantilado,

Doerner, M., **Los materiales de pintura y su empleo en el arte**, Reverté, D.L,

Gauguin, Paul, **Escritos de un salvaje**, Barral ed,
Huertas Torrejón, Manuel, **Procedimientos pictóricos.**,
Klee, Paul, **Diarios.**, Alianza Forma,
Matisse,H., **Sobre arte**, Barral ed.,
Mondrian, Piet, **Realidad natural y realidad abstra**, Barral, ed,
Pacheco, Francisco, **El arte de la pintura**, Ed. Cátedra,
Renoir, Jean, **Renoir mi padre**, Ed.Alba,
Rodin, Auguste, **Conversaciones sobre el arte.**, Monteávila Ed.,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Pintura/P01G010V01404

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Outros comentarios

Por tratarse de unha asignatura practica, e moi necesaria a asistencia do alumno as clases, asi como a entrega de todos os traballos, indicados po lo profesor.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Expresión artística: Materia-Cor				
Materia	Expresión artística: Materia-Cor			
Código	P01G010V01201			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Debuxo Escultura Pintura			
Coordinador/a	Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando			
Profesorado	Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando Chavete Rodríguez, José Hernández Sánchez, Jesús Ortuzar González, Mónica Pajares Vales, María Teresa			
Correo-e	ibarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia constitúe unha introdución, desde unha perspectiva interdisciplinar, aos procesos de creación básicos derivados do uso dos materiais e da cor na arte.			
	Complementábase con outras materias de 1º e 2º curso que introducen ao estudante no manexo disciplinar de materiais e técnicas diversas.			
	Esta materia, que pertence á Formación Básica, é fundamental no cadro xeral da titulación, xunto a outras materias similares ("Expresión artística. Debuxo-Forma") que conforman o módulo de Procesos Artísticos, que dotan ao estudante de ferramentas necesarias para abordar e profundar en procesos disciplinares e multidisciplinares de produción artística.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos de métodos de produción a través da materia.	A6 A9 A12 A14 A31

Coñecementos dos códigos cromáticos.	A6	
Coñecementos básicos de métodos de produción a través da cor.	A6 A9 A12 A14 A31	
Coñecemento da cor desde o contexto cultural.	A2 A6	B15
Coñecemento do contido cultural asociado aos materiais.	A6 A36	B15
Capacidade para o desenvolvemento expresivo da materia.	A19	
Capacidade para a percepción do espazo, o volume e a cor.	A19	
Capacidades para desenvolver a análise e a creación de formas artísticas.	A1	
Capacidade para traballar no bidimensional e o tridimensional.	A20 A31	
Habilidade para o manexo da materia desde un punto de vista estético.	A12 A42	
Habilidades básicas para a manipulación de materiais diversos.	A12 A42	
Habilidades para o manexo da cor nos seus diferentes contextos.	A12 A42	
Habilidades básicas para a representación a través da cor.	A42	

Contidos

Tema	
TEORÍAS DA COR	Percepción da cor. Luminosidade e opacidade. Luz e pigmento. A cor como feito cultural.
A MATERIA E A COR NA PRÁCTICA ARTÍSTICA	Organizacións cromáticas. Combinacións cromáticas. Cor e materia: realidade e representación. Materia e procesos de creación.
TEORÍA DOS MATERIAIS ARTÍSTICOS	A materia e o material. A materia como feito cultural. O material escultórico.
MATERIA E FORMA	Aspectos para diferenciar relacións formais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	0	12
Debates	2	6	8
Traballos de aula	96	165	261
Presentacións/exposicións	4	3	7
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballos e proxectos	5	6	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Sesións teóricas destinadas á exposición de contidos teóricos, e á presentación das propostas dos traballos e exercicios a desenvolver na aula.
Debates	Destinados á presentación e defensa por parte do estudante dos resultados obtidos de traballos abordados e propostos no aula.
Traballos de aula	Actividade nuclear da materia. Cada estudante resolverá os diferentes traballos e exercicios propostos polo profesorado. Os traballos, que terán un carácter práctico e/ou creativo, deberán realizarse e presentarse no aula (do mesmo xeito que os traballos externos e complementarios a cada un dos exercicios).
Presentacións/exposicións	Presentación oral individual dos traballos feitos por cada estudante. Está actividade está relacionada cos debates.
Actividades introdutorias	Presentación da materia, dos seus obxectivos e das actividades a realizar ao longo do cuatrimestre.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballos de aula O estudante terá un seguimento persoal dos traballos, tanto de forma individual como en grupo dentro do aula. HORARIO DE TUTORIAS DO PROFESORADO: JOSÉ CHAVETE: Martes de 15,30 a 21,30 h. (Despacho) IGNACIO BARCIA: Xoves de 8,30 a 14,30 h. (Despacho) TERESA PAJARES: 1º Cuadrimestre: Venres de 8,30 a 14,30 h. (Despacho) 2º Cuadrimestre: Lúns de 14,30 a 16,30 h. e de 20,30 a 21,30 h. Mércores de 8,30 a 10,30 h. e de 14,30 a 15,30 h. (Despacho) MÓNICA ORTUZAR: Martes de 15 a 21 h. (Despacho) JESÚS HERNÁNDEZ: Xoves de 8,30 a 14,30 h. (Despacho)

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Valorarase a asistencia e a participación nas sesións.	10
Debates	Terase en consideración a participación, así como o nivel de comprensión dos contidos de cada traballo e a capacidade de verbalización.	10
Traballos de aula	Valorarase a dedicación e o nivel de implicación en cada traballo, así como a capacidade de aportar solucións creativas. Ademais de valorar capacidades de adaptación do resultado final á formulación inicial proposta, apreciaranse as habilidades adquiridas no manexo formal e conceptual dos materiais e experimentación técnicas.	70
Presentacións/exposicións	Consiste na presentación oral do traballo de aula realizado. Valoraranse as capacidades de expresión oral e de transmisión da proposta. A preparación previa por parte do estudante para cada exposición é esencial.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia sistemática, a implicación e a participación en clase son factores imprescindibles para a consecución dos obxectivos da materia. A actividade de docencia/aprendizaxe céntrase principalmente na resolución de traballos e exercicios no aula, polo que a asistencia puntual e participación en clase son factores imprescindibles para superar a materia. En consecuencia con esta metodoloxía, establécese un sistema de avaliación continua pola que cada estudante poderá coñecer a súa situación na adquisición dos obxectivos en relación a cada traballo desenvolvido e presentado. Habilitarase unha data concreta ao fin do cuatrimestre para a presentación de traballos que non acadaran os niveis mínimos esixidos.

A recuperación en caso de non superar a materia no prazo normal que marca a convocatoria común consistirá, polo xeral, na repetición ou maior desenvolvemento dos exercicios relacionados coas competencias que non foron acadadas no seu nivel mínimo esixido.

Probas de Avaliación na segunda oportunidade **en xullo**: 9 de Xullo de 2015 ás 10 horas.

Bibliografía. Fontes de información

DELEUZE, Georges, **Pintura: el concepto de diagrama**, Cactus,,
 ECO, Humberto /CALABRESE, Omar, **El tiempo en la pintura**, Mondadori,
 GIACOMETTI, Alberto, **Escritos**, Síntesis,
 ITTEN, Johannes, **Arte del color. Aproximación subjetiva y descripción objetiva del arte**, Edebé,
 SMITH, Ray, **Manual del Artista. Herramientas, materiales, procedimientos, técnicas**, Hermann Blume/Tursen,
 MOSCROP, Barry, **El gran libro del color**, Editorial Blume,
 SHINER, Larry, **La invención del arte. Una historia cultural**, Paidós,
 VVAA, **Copier Créer. De Turner a Picasso 300 ouvres inspirées par les maîtres du Louvre. Comisario: Jean-Pierre Cuzin**, Editions de la Réunion des musées nationaux. Espacio Exp. Musée du Louvre.,
 WITTKOWER, Rudolf, **La Escultura : procesos y principios**, Alianza Editorial,

O profesorado ampliará as referencias documentais ao tratar cada un dos temas da materia.

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Outros comentarios

A actividade de docencia/aprendizaxe céntrase principalmente na resolución de traballos resoltos e presentados na aula. No desenvolvemento dos traballos propostos na aula coa tutela do profesorado e o intercambio de experiencias entre o alumnado prodúcese, na súa maior parte a adquisición de coñecementos e competencias.

As actividades de traballo han de ir en paralelo coa práctica activa dentro e fóra do aula en conseguir habilidades e experimentar diferentes técnicas, así como estar activos en acudir ás fontes de documentación e á información precisas.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia da arte				
Materia	Historia: Historia da arte			
Código	P01G010V01202			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Castro Fernández, José Antonio			
Profesorado	Castro Fernández, José Antonio			
Correo-e	xacastro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A Historia Xeral da Arte que veremos neste primeiro curso céntrase nos acontecementos dos últimos trinta anos, é dicir, na arte última que se foi constituindo co nacemento da postmodernidade despois de 1980. O programa divídese en once capítulos, expostos de maneira diacrónica, entre 1980 e 2011, tendo en conta as transformacións sociopolíticas e culturais tanto como as que tocan a historia da arte, a crítica e a estética. A asignatura tenta explicala actualidade artística e os seus mecanismos teóricos para tomar conciencia dun debate que se foi construindo de maneira multidisciplinar e pluricultural.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
B1	Capacidade de xestión da información.
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento dos períodos artísticos máis importantes e a súa evolución.	A2 B1
Coñecemento dos conceptos básicos da Historia da arte.	A1 A8
Coñecemento da arte galego no seu contexto histórico	A4 A8 B1
Capacidade de comprender a obra de arte no seu contexto histórico cultural.	A4
Capacidade para comprender a obra de arte como manifestación cultural do seu tempo.	A5 A37 B15
Capacidade de recoñecer os antecedentes históricos de obras e movementos artísticos.	A6 A37
Capacidade de recoñecer os antecedentes históricos de obras e movementos artísticos.	A37
Habilidade para contextualizar historicamente a obra de arte.	A37
Habilidade para contextualizar historicamente a arte galega	A37 B15
Habilidade para recoñecer as diferentes escolas interpretativas da historiografía artística.	A1 A37

Contidos
Tema
1.-A Historia da Arte. O concepto e os seus métodos de lectura.

2.--O retorno á historia e o debate en torno ó fin da modernidade. A mirada postmoderna como resposta estética. ¿De que falamos cando falamos de Novo Espíritu nos 80? Os anos 80 como pintura e os seus modelos.

3.-Tradicións e identidades na era dos xéneros diferenciados: escultura e novas tecnoloxías. Modelos, obxectos e conceptos. O novo papel da escultura: o espacio como totalidade e as novas utopías sociais.

4.-Os modelos estéticos despois da segunda metade da década dos ochenta do século XX: as transformacións da reciclaxe histórica: a modernidade como posibilidade de comprensión do final do século XX. Un segundo ciclo postmoderno: retorno ás narracións transcendentales (1986-2000). O novo orden estético mundial despois da Guerra Fría. Os novos contextos socio-políticos e estéticos: da caída da URSS á caída do Muro de Berlín e os novos conflitos. O novo orden mundial: Norte-Sur, eurocentrismo, periferia e globalización.

5.-A estética do obxecto e as novas tecnoloxías mediáticas. O chamado apropiacionismo. O modelo norteamericano e os seus protagonistas. Revisitando os 60: as opcións neo (minimalismo, pop y conceptual) As novas tecnoloxías mediáticas e os novos soportes na época da desaparición de xéneros artísticos: fotografía, vídeo, cine, electrónica, ordenador, internet, satélite O mundo biónico.

6.-Arte e totalidade: unha estética ideoloxizada. As transformacións fundamentais no final do século XX : o artista e os novos compromisos. O mundo como problema. Activismo e política. As variacións no ámeto social e antropolóxico: o individuo como problema. O antropocentrismo e as súas dimensións sociais. A idea do Corpo como metáfora ideal: a familia, o amor, o sexo, a morte e a ilusión da inmortalidade (De Eros e Thánatos ó corpo biónico), o sida, a homosexualidade, o racismo, a marxinação, a guerra, a droga, a comunicación/incomunicación

7.- A volta co xénero. ¿Un novo feminismo? Penélope contra Ulises: a identidade e a diferenza no novo marco estético de poéticas sociopolíticas. A ruptura da visión eurocéntrica e a incorporación das periferias: multiculturalismo, mestizaxe e hibridismo. Biodiversidade e identidade no planeta global. As posicións teóricas e o auxe das bienais periféricas. Modelos: Latinoamérica, Asia e África

8.-Nuevos comportamientos estéticos: Eros e Thánatos/A Bela e a Besta: fronte á estética kantiana. Un novo modelo de beleza: Dave Hickey. Perversión e perturbación: a fascinación polo belo espantoso de Dostoieski. Sexo, morte, transcendencia e inmortalidade, enfermidade e dexeneración Os artistas de Sensation outros modelos.

9.-De novo a pintura. Os modelos. A persistencia da tradición. Mais aló do material. Os xéneros dilúense como pintura. Un espacio de comportamento social: A fotografía como pintura. A pintura como espacio da totalidade: o campo amplo. As novas abstraccións. Realismos, hiperrealismos e neokitsch. Os apropiacionismos e a fotografía.

10.- As novas posicións estéticas despois do 11 de setembro de 2001. O proceso mundializador.

11.- O mundo artístico entre 1945 e o nacemento da conciencia postmoderna (os anos 80 do século XX): das neovangardas a ruptura do concepto de vangarda

12.- O século XX: do nacemento da modernidade ó desenrolo das vangardas históricas (1900-1945)

13.- A arte na Europa da primeira contemporaneidade. O século XIX: neoclasicismo e romanticismo. Un artista revolucionario: Goya. Variacións artísticas na época das revolucións liberais e da revolución industrial: realismo, impresionismo e postimpresionismo. Simbolismo e modernismo. O realismo máxico.

14.- A arte da Europa Moderna: O barroco e o renacemento. As súas posicións estéticas a través das artes visuais.

15.- A arte na Idade Media. Do paleocristiano e Bizancio ás variantes prerrománicas occidentais. A arte árabe e os modelos da España musulmana. O románico e o gótico. O mudéjar.

16.- A orixe da arte: a prehistoria entre Altamira e a rexión levantina. Os Petroglifos. A arte no antigo Oriente: Exipto. A antigüidade clásica: Grecia e Roma.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	42	20.5	62.5
Saídas de estudo/prácticas de campo	8	12	20
Seminarios	5	22	27
Debates	14.5	0	14.5
Titoría en grupo	5	0	5
Probas de resposta curta	1	0	1
Traballos e proxectos	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición de temas
Saídas de estudo/prácticas de campo	SAÍDAS DE ESTUDOS: Febreiro: Visita ó Museo de Pontevedra. Marzo: Visita ó CGAC de Santiago de Compostela. Abril: Visita ó MARCO de Vigo Maio: Visita MACUF de A Coruña Visitas a monumentos históricos da cidade. Visitas a exposicións temporais que garden relación cos contidos da materia (Pendente de confirmación. Anunciarase cando coñezamos a programación das distintas institucións)
Seminarios	Traballos en grupo sobre os temas propostos
Debates	Debates sobre os temas expostos na clase o saídas de campo
Titoría en grupo	Revisión dos traballos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Saídas de estudo/prácticas de campo	tutorías: Despacho do profesor Mércores de 18:30 a 21:30 h. xoves de 17:30 a 19:30 h.
Debates	tutorías: Despacho do profesor Mércores de 18:30 a 21:30 h. xoves de 17:30 a 19:30 h.
Probas	Descrición

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Sesión maxistral	50
Traballos e proxectos	Traballos e proxectos	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

EXAME CUATRIMESTRAL: día 22 de maio, 10h

CONVOCATORIA DE XULLO: día 8, 10:00h

Bibliografía. Fontes de información

BOZAL, V., **Modernos y postmodernos.**,
 BURKHARD, R. y GROSENICK, U., **Arte para el siglo XXI. Art Millennium. Edit. Taschen. Madrid, 1999,**
 CASTRO, X. A., **As mazáns de Yoko Ono. Ensaio de introducción a arte despois de 1980.**,
 CATÁLOGO:, **Timer. Intimità/ Intimacy. L'arte contemporánea dopo l'undice settembre. La Triennale de Milán,**
 CATÁLOGOS:, **Bienal de Venecia, Bienal de Lyon, Bienal de La Habana, Documenta de Kassel, Skulptur Pr,**
 CATÁLOGO, **Cher Peintre, Lieber Maler, Dear Painter.**,
 CATÁLOGO, **Sculpture. Projects in Mnster". Münster (Alemania, 1977, 1987, 1997, 2007,**
 CATÁLOGO, **The triumph of Painting.**,
 CATÁLOGO, **Documenta de Kassel, 1997, 2002, 2007, 2012,**
 CATÁLOGO, **Bienal de Venecia, 2009, 2011, 2013,**
 CONNOR, S., **Cultura posmoderna. Introducción a las teorías de la contemporaneidad. Ed Akal. Madrid,, Cultura posmoderna. Introducción a las teorías de la contemporaneidad.**,
 DANTO, A., **Después del fin del arte. El arte contemporáneo y el linde de la historia.**,
 FOSTER, H., **El retorno de lo real.**,
 FREELAND, C., **Pero, ¿Es esto arte?.**,
 GOMPERTZ, Will, **¡Qué miras! 150 años de arte moderno,**
 GROSENICK, U y RIEMSCHEIDER, B., **Art Now. Arte y artistas a principios del Nuevo milenio.**,
 GUASCH, A.M., **El arte último del siglo XX. Del Postminimalismo a lo multicultural.**,
 GUASCH, A.M., **Los manifiestos del arte postmoderno. Textos de exposiciones, 1980-1995.**,
 HONNEF, K., **Arte contemporáneo.**,
 HUYSEN, A., **Modernidad y posmodernidad.**,
 INDERMANN, A., **Coleccionar arte contemporáneo.**,
 MARCHÁN FIZ, S., **Del arte objetual al arte del concepto.**,
 RAMÍREZ, J.A. y CARRILLO, J. (Edits.), **Tendencias del arte, arte de tendencias a principios,**
 RAMONET, I., **Un mundo sin rumbo. Crisis fin de siglo.**,
 REIMSCHEIDER, B. y GROSENICK, **El arte de hoy.**,
 RUSH, M., **Nuevas expresiones artísticas a finales del siglo XX.**,
 TAYLOR, B., **Arte hoy,**
 THOMPSON, Don, **El tiburón de los 12 millones de dólares. La curiosa economía del arte contemporáneo y las casas de subastas.**,
 VATTIMO y otros,, **En torno a la postmodernidad,**
 VV.AA., **La postmodernidad,**
 VV.AA., **Modernidad y posmodernidad.**,
 VV. AA., **Historia del arte. Últimas tendencias.**,
 VV.AA., **Historia Universal del arte. El siglo XX y Tendencias del arte actual. Volúmenes IX y XI,**
 VV.AA., **Creación artística y mujeres. Recuperar la memoria,**

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Outros comentarios

Valoraranse os seguintes requisitos:

- . A participación en todas as actividades que se suxiran nas clases
- . A lectura comprensiva de textos
- . A capacidade para expresarse oralmente en público
- . A asistencia a clase
- . O manexo e consulta dos fondos bibliográficos e videográficos da biblioteca da Facultade.

Pautas para a millora para a recuperación:

- . Titorías nas que podremos ir vendo a evolución e aprendizaxe
 - . Probas escritas e orais, nas que poremos en común os avances e estado actual do rendemento individual e en grupo.
 - . Probas de auto-reflexión nas que cada grupo ou persoa poida reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos traballando, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.
-

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas escultóricas				
Materia	Técnicas escultóricas			
Código	P01G010V01203			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Loeck Hernández, Juan			
Profesorado	Loeck Hernández, Juan Rueda López, Isabel			
Correo-e	jloeck@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	É unha materia onde o alumno ten que adquirir os coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da escultura.			

Competencias de titulación	
Código	
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da práctica escultórica.	A12
Coñecementos básicos dos procedementos aplicados á creación escultórica.	A12 A14
Coñecementos básicos de métodos de produción escultórica.	A9
Coñecemento do vocabulario e do código escultóricos.	A5 A6 A7
Capacidade para o manexo básico de útiles e maquinarias escultóricas.	A12 A31 A32
Capacidade para o manexo básico de materiais escultóricos.	A12 A31
Capacidade para xerar e xestionar de xeito básico unha obra escultórica.	A31
Habilidade para construír unha escultura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	A31 A32 A42 A43
Habilidade para xerar sistemas de produción escultórica nun nivel básico.	A31 A42 A43

Contidos**Tema**

Desenvolvemento histórico.	A evolución da escultura como actividade artística. Valores máxicos/relixiosos. A academia. A escultura na actualidade. A escultura como iconografía político-relixiosa.
A configuración tridimensional da forma.	Espazo e volume.
Estética das proporcións.	Os canons. A importancia do bocexo.
Accións clásicas do proceso escultórico.	Teorías aditivas, substractivas e permutativas. Teorías construtivas.
Procedementos e útiles do modelado.	A talla e a construción. A textura. A cor na escultura e a cor como característica intrínseca do material.
Teorías físicas da tridimensionalidade.	Dimensión, proporción, simetría e equilibrio, escala, gravidade, peso, recursos comparativos. Ritmo e articulación. Movemento e repouso no vulto redondo.
Métodos de reprodución tridimensional.	Concepto de orixinal e réplica, obxecto natural e obxecto transformado. A repetición como recurso.
A estrutura.	Estruturas abertas, pechadas e outro tipo de estruturas.
Recursos compositivos.	A silueta e a sombra. O plano e o volumétrico.
Aproximacións xerais ao obxecto.	O "collage", "objet trouvé", "ready-made", "assemblage", "poema-obxecto".
Contexto social.	Traballos de campo. Sistemas de documentación. Introducción á memoria-dossier.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	30	50	80
Obradoiros	18	9	27
Titoría en grupo	2	0	2
Traballos tutelados	0	11	11
Sesión maxistral	10	10	20
Cartafol/dossier	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Os estudantes traballan individualmente baixo supervisión do profesor.
Obradoiros	O estudante terá que realizar diversas experimentacións con distintos materiais nos diferentes obradoiros.
Titoría en grupo	Un grupo de estudantes mantén unha entrevista co profesor.
Traballos tutelados	A partir das clases teóricas, o alumno realiza traballos escritos a partir dos conceptos expostos.
Sesión maxistral	Exposición de aspectos teóricos da materia e presentación dos traballos de aula que se desenvolverán.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Traballos de aula: seguimento diario en clase do desenvolvemento dos traballos. Talleres: seguimento in situ do traballo realizado, apoio técnico ao uso de materiais e ferramentas. Traballos tutelados: seguimento individualizado durante o proceso de recollida de información, redacción, etc. Tutorías: Juan Loeck, mércores de 9 a 10:30 ; de 20:00 a 21:30 h. e xoves de 9 a 10:30 e de 20 a 21:30 h. Isabel Rueda, mércores de 8:30 a 14:30 h. Consuelo Gil, Luns de 15.00 a 17.00, Mércores 10.030 a 14.30
Obradoiros	Traballos de aula: seguimento diario en clase do desenvolvemento dos traballos. Talleres: seguimento in situ do traballo realizado, apoio técnico ao uso de materiais e ferramentas. Traballos tutelados: seguimento individualizado durante o proceso de recollida de información, redacción, etc. Tutorías: Juan Loeck, mércores de 9 a 10:30 ; de 20:00 a 21:30 h. e xoves de 9 a 10:30 e de 20 a 21:30 h. Isabel Rueda, mércores de 8:30 a 14:30 h. Consuelo Gil, Luns de 15.00 a 17.00, Mércores 10.030 a 14.30
Traballos tutelados	Traballos de aula: seguimento diario en clase do desenvolvemento dos traballos. Talleres: seguimento in situ do traballo realizado, apoio técnico ao uso de materiais e ferramentas. Traballos tutelados: seguimento individualizado durante o proceso de recollida de información, redacción, etc. Tutorías: Juan Loeck, mércores de 9 a 10:30 ; de 20:00 a 21:30 h. e xoves de 9 a 10:30 e de 20 a 21:30 h. Isabel Rueda, mércores de 8:30 a 14:30 h. Consuelo Gil, Luns de 15.00 a 17.00, Mércores 10.030 a 14.30

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Avaliarase o resultado obtido segundo a formulación do exercicio e a aptitude demostrada.	30
Obradoiros	Avaliarase a asistencia e a participación.	40
Traballos tutelados	Claridade na exposición dos conceptos empregados. Presentación adecuada do traballo.	10
Sesión maxistral	Avaliarase a asistencia e a participación.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación cuatrimestral, 2.014-15:

Avaliáse todos os traballos entregados ao longo do curso. En última semana entregáse os traballos pendentes e os que os profesores consideren oportunos.

Exame de xullo:

7 de xullo ás 17:00 h. todos os grupos.

Bibliografía. Fontes de información

Wittkower, R. y M., **La escultura: procesos y principios**, Edit. Alianza,

Plowman, J., **Enciclopedia de técnicas escultóricas**, Edit. Acanto,

Ghyca, M.C., **Estética de las proporciones en la naturaleza y en las artes multiculturales**, Edit. Alianza,

Read, H., **La escultura moderna**, Ediciones Destino,

Marchán Fiz, S., **Del arte objetual al arte de concepto**, Edit. Akal,

Krauss, R., **La originalidad de la vanguardia y otros mitos artísticos**, Edit. Alianza,

Munari, B., **¿Cómo nacen los objetos? Apuntes para una metodología proyectual**, Edit. Gustavo Gili,

Pirson, J.F., **La estructura y el objeto**, PPU,

Berger, J., **Modos de ver**, Edit. Gustavo Gili,

Calvo Serraller, F., **Escultura española actual: una generación para un fin de siglo**, Fundación Lugar,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Escultura/P01G010V01304

Producción artística: Obxecto e espazo/P01G010V01603

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas fotográficas				
Materia	Técnicas fotográficas			
Código	P01G010V01204			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Rodríguez Caldas, María del Mar			
Profesorado	Rodríguez Caldas, María del Mar Tejo Veloso, Carlos			
Correo-e	marcaldas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Os alumnos matriculados nesta materia usaron a cámara fotográfica en diferentes contextos, aínda que moitos deles non cursaran ningunha materia que abordase a fotografía tanto no aspecto práctico como no teórico. Este é o motivo principal polo que nesta materia partiráse de cero. A materia enfocaráse dende un punto de vista eminentemente práctico fundamentándose no manexo da cámara e no proceso de obtención das imaxes fotográficas. Asimesmo, propiciaráse un achegamento á historia e a estética fotográfica.			

Competencias de titulación	
Código	
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
A48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos dos dispositivos e procedementos fotograficos.	A9 A12 A14
Coñecemento do vocabulario e dos código fotográficos.	A6 A7
Capacidade para o manexo básico de cámaras e outros dispositivos fotográficos.	A12 A14

Capacidade para xerar e xestionar de xeito básico unha imaxe fotográfica.	A31	
	A32	
Capacidade de entender o valor creativo da fotografía.	A2	
	A6	
	A14	
Capacidade de entender o valor interdisciplinar da fotografía.	A5	
	A6	
	A7	
	A39	
Capacidade para entender o valor documental, de análise e de xeración de imaxes da fotografía na creación artística.	A5	B1
	A6	B2
	A7	
	A48	
Habilidade para xerar e xestionar dun xeito básico imaxes fotográficas dixitais.	A31	
	A32	
	A42	
	A43	
Habilidade para xerar e xestionar dun xeito básico imaxes fotográficas analoxicas.	A31	
	A32	
	A42	
	A43	
Habilidade para xerar sistemas de produción fotográfica nun nivel básico.	A31	
	A32	
	A42	
	A43	
Habilidade no manexo de dispositivos e materiais básicos para a produción fotográfica.	A32	
	A42	
Habilidade para integrar a fotografía en procesos creativos.	A42	
	A43	
Habilidade para utilizar a fotografía como documento e medio de análise visual.	A36	B1
		B2

Contidos

Tema		
EMULSIÓNS FOTOGRÁFICAS	Concepto de substancia fotosensible. Tipos de emulsións. O proceso de revelado do papel. Tipos de papeis. O fotograma como instrumento de creación.	
CÁMARA FOTOGRÁFICA	A cámara fotográfica. Lonxitude focal. Obxectivos. Diafragma/profundidade de campo. Velocidade de exposición/movemento. Elección do par diafragma-velocidade. Medición da luz.	
REVELADO DO NEGATIVO	Películas en branco e negro. Tipos e características. Proceso de revelado do negativo en branco e negro. Factores. Dilución, axitación, temperatura, tempo. Influencia do revelado no grao, resolución, contraste, densidade, compensación, etc. Forzado.	
POSITIVADO	Ampliadora. Elementos. Proceso de positivado en branco e negro. Contactos, tiras de proba e copia fotográfica	
FOTOGRAFÍA DIXITAL	Capturadores de imaxe numérica. Estrutura da imaxe numérica. Arquivos de imaxe. Representación da cor. Formatos de arquivo. Dispositivos de reprodución. Realización de copias en cor. Diferentes procesos.	
HISTORIA E ESTÉTICA DA FOTOGRAFÍA	Os diferentes usos da fotografía a longo da historia. A fotografía como medio de expresión artística. Correntes estéticas, movementos e principais autores.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Proxectos	0	45	45
Titoría en grupo	5	0	5
Prácticas de laboratorio	40	0	40
Presentacións/exposicións	5	0	5
Sesión maxistral	5	0	5
Cartafol/dossier	5	0	5
Traballos e proxectos	0	45	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Proxectos	Realización autónoma de proxectos fotográficos a proposta do profesor.
Titoría en grupo	O profesor asiste a un grupo de estudantes para a resolución de problemas na aula ou no laboratorio.
Prácticas de laboratorio	Os estudantes traballan individualmente ou en grupo baixo a supervisión do profesor, no viero da materialización dos seus proxectos.
Presentacións/exposicións	O estudante, de maneira individual ou en grupo, presenta o resultado dos seus proxectos, método ou metodoloxías empregadas e análise e conclusión, ante o profesor e un grupo de estudantes.
Sesión maxistral	Clase maxistral con posible soporte de medios multimedia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proxectos	En calquera dos momentos metodolóxicos referidos o profesor pode asistir o alumno dun xeito individual, con maior ou menor profundidade, maior ou menor discreción en función do desenrolo da materia e da axilidade dos grupos ou disposición e capacidades individuais dos alumnos, así como do seu grado de participación, inquietude ou solicitude. Tutorías: Mar Caldas: mércores de 15:30 a 21:30, despacho área de pintura 2º piso. email: marcaldas@uvigo.es Carlos Tejo: martes de 12:30 a 18:30, despacho área de pintura 2º piso. email: carlos.tejo@uvigo.es
Prácticas de laboratorio	En calquera dos momentos metodolóxicos referidos o profesor pode asistir o alumno dun xeito individual, con maior ou menor profundidade, maior ou menor discreción en función do desenrolo da materia e da axilidade dos grupos ou disposición e capacidades individuais dos alumnos, así como do seu grado de participación, inquietude ou solicitude. Tutorías: Mar Caldas: mércores de 15:30 a 21:30, despacho área de pintura 2º piso. email: marcaldas@uvigo.es Carlos Tejo: martes de 12:30 a 18:30, despacho área de pintura 2º piso. email: carlos.tejo@uvigo.es
Titoría en grupo	En calquera dos momentos metodolóxicos referidos o profesor pode asistir o alumno dun xeito individual, con maior ou menor profundidade, maior ou menor discreción en función do desenrolo da materia e da axilidade dos grupos ou disposición e capacidades individuais dos alumnos, así como do seu grado de participación, inquietude ou solicitude. Tutorías: Mar Caldas: mércores de 15:30 a 21:30, despacho área de pintura 2º piso. email: marcaldas@uvigo.es Carlos Tejo: martes de 12:30 a 18:30, despacho área de pintura 2º piso. email: carlos.tejo@uvigo.es
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	En calquera dos momentos metodolóxicos referidos o profesor pode asistir o alumno dun xeito individual, con maior ou menor profundidade, maior ou menor discreción en función do desenrolo da materia e da axilidade dos grupos ou disposición e capacidades individuais dos alumnos, así como do seu grado de participación, inquietude ou solicitude. Tutorías: Mar Caldas: mércores de 15:30 a 21:30, despacho área de pintura 2º piso. email: marcaldas@uvigo.es Carlos Tejo: martes de 12:30 a 18:30, despacho área de pintura 2º piso. email: carlos.tejo@uvigo.es

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Proxectos	Desenvolvemento e destreza no manexo da cámara e dos procesos e conceptos abordados. Desenvolvemento de imaxes fotográficas desde a perspectiva técnica, estética e conceptual.	5
Prácticas de laboratorio	Adquirir destreza no uso de aparatos e procesos fotográficos. Utilizar os medios adecuados para solucionar propostas concretas.	25
Presentacións/exposicións	Adquirir destreza para presentar en público os traballos realizados. Potenciar a capacidade de análise e de síntese. Desenvolver a capacidade de diálogo no debate dos traballos presentados.	5
Sesión maxistral	Entender a fotografía ao longo da historia e coñecer o seus valores estéticos. Coñecer basicamente o funcionamento dos medios e o laboratorio fotográfico.	5
Cartafol/dossier	A disposición, inquietude e búsqueda de alternativas en todo momento coherentes cos proxectos na súa presentación e soporte físico.	5
Traballos e proxectos	Desenvolvemento e destreza no manexo da cámara e dos procesos e conceptos abordados. Desenvolvemento de imaxes fotográficas desde a perspectiva técnica, estética e conceptual.	55

Outros comentarios sobre a Avaliación

Proba de avaliación ordinaria: 29 de maio ás 12:00h (Para os grupos da mañán) e 16:00h (para os grupos da tarde)

Convocatoria de Xullo: 7 de Xullo ás 10:00 h.

Bibliografía. Fuentes de información

BENJAMIN, Walter, **Sobre la fotografía / Walter Benjamin**, Pre-Textos,

BAQUÉ, Dominique, **La fotografía plástica: un arte paradójico**, Gustavo Gili,

CLARK, Marga, **Impresiones fotográficas. El universo actual de la representación**, Julio Ollero/ Instituto de Estética y Teoría de las Artes,

FONTCUBERTA, Joan, **Estética fotográfica : una selección de textos**, Gustavo Gili,

FONTCUBERTA, Joan, **Fotografía conceptos y procedimientos**, Gustavo Gili,

FREUND, Gisèle, **La Fotografía como Documento Social**, Gustavo Gili,

JEFFREY, Ian, **La fotografía: una breve historia**, Destino,

NEWHALL, Beaumont, **Historia de la fotografía**, Gustavo Gili,

RIBALTA, Jorge, **Efecto real : debates posmodernos sobre fotografía**, Gustavo Gili,

SONTAG, Susan, **Sobre la fotografía**, Edhasa,

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Proyectos fotográficos/P01G010V01907
